

Salems kommun
bou@salem.se

Rektor i Rönninge skola
glenn.nilsson@salem.se
Rektor i Säbyskolan
ingalill.hakansson@salem.se

Beslut

2017-03-06

Dnr 400-2015:7429

Beslut

efter kvalitetsgranskning av fördelning av lärar-
resurser i Salems kommun samt Rönninge skola
och Säbyskolan

2017-03-06

1 (11)

Dnr 400-2015:7429

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av fördelning av lärarresurser i grundskolan under hösten 2016 och våren 2017. Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om kommunala skolhuvudmän och rektorer arbetar för att resurser, i denna granskning resurser i form av lärare, rustas och fördelas efter elevers förutsättningar och behov. I fokus för granskningen är kommuner där det finns skolsegregation avseende elevernas bakgrund.

Granskningens två huvudfrågor är:

1. Utgår huvudmannen vid planering för, och fördelning av, lärarresursen från kunskap om skolornas olika behov?
2. Utgår rektor vid planering och faktiskt nyttjande av lärarresursen från kunskap om skolenhetens behov?

Granskningen av Salems kommun samt Rönninge skola och Säbyskolan ingår i detta projekt. Salems kommun besöktes den 24–27 oktober 2016. Ansvariga inspektörer har Ronny Högberg och Jennie Astbrant varit.

I samband med besöket genomfördes intervjuer med politiker på nämndnivå, förvaltningstjänstemän, rektorer och lärare. För att kunna bedöma huvudmannens och rektorernas arbete med att fördela lärarresurser har Skolinspektionen även begärt in ett antal dokument, bland annat dokument som används i huvudmannens och skolenheternas systematiska kvalitetsarbete.

I detta beslut redovisar Skolinspektionen iakttagelser, analyser och bedömningar. I beslutet ges också en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet.

Kvalitetsgranskningen omfattar totalt 20 kommunala huvudmän och två skolenheter i varje kommun, det vill säga totalt 40 skolenheter. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de huvudmän och skolenheter som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden hos andra huvudmän. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att Salems kommun fördelar lärarresurserna efter elevernas förutsättningar och behov, men att ett strategiskt arbetet med kompetensförsörjning behöver utvecklas. Detta är viktigt för att på kort och lång sikt förbättra möjligheterna att säkerställa tillgången på behöriga och legitimerade lärare.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har ett resursfördelningssystem som tar hänsyn till elevernas behov och förutsättningar. Genom resursfördelningsmodellen stärks lärarresurserna på skolenheter som behöver det. Huvudmannen har också i hög

2017-03-06

2 (11)

Dnr 400-2015:7429

utsträckning riktat försteläraretjänster till skolenheter som utifrån sina resultat och socioekonomiska sammansättning hos eleverna behöver det bäst. Skolinspektionen vill i det sammanhanget betona vikten av att huvudmannen utvärderar hur väl uppdraget att förbättra måluppfyllelsen lyckas samt i vilken utsträckning det sker en utveckling av det kollegiala lärandet genom försteläraretjänsterna. Huvudmannen har dock ändamålsenliga former för dialog och uppföljning om hur resurserna, inklusive lärarresurserna, används i skolenheterna. Att huvudmannen bland annat genomför verksamhetsbesök, bedömer Skolinspektionen som är ett positivt exempel på hur huvudmannen tillkanslar sig ett verklighetsbaserat underlag för bedöma om det finns utvecklingsområden som kräver åtgärder.

Vidare bedömer Skolinspektionen att rektorerna i Rönninge skola och Söbyskolan i väsentlighet planerar och nyttjar lärarresursen utifrån skolenheternas behov. För bättre möjligheter att ta tillvara lärares kunskap och erfarenheter i beslut om fördelning och omfördelning av lärarresurser skulle rektorerna kunna göra principerna för fördelningen av lärarresurserna tydliga för lärarna. Skolinspektionen bedömer att även rektorerna på Söbyskolan och Rönninge skola behöver utveckla ett strategiskt arbete kring kompetensförsörjningsfrågor, vilket är en bedömning som understryker vikten av huvudmannen i sitt utvecklingsarbete med kompetensförsörjning arbetar nära skolenheternas rektorer.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas enligt följande:

- Huvudmannen och rektorerna behöver utveckla sitt strategiska arbete med kompetensförsörjningsfrågor

Beskrivning av huvudman och besökta skolenheter

Salems kommun har 16 426 invånare och är en förortskommun till Stockholm. I Salems kommun ingår Rönninge kommunal del där 5 300 personer bor samt Salems kommunal del där 10 950 personer bor. Salems kommun har sju grundskolor; varav fyra kommunala och tre fristående skolor.

Rönninge skola är en kommunal grundskola som omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–9. Skolan har 541 elever och 59 lärare, varav fyra förstelärare. Av nationell statistik för läsåret 2015/2016 framgår att lärartätheten var 13,2 procent elever per lärare. Vårterminen 2016 nådde 92,5 procent av skolans elever i årskurs 9 kunskapskraven i alla ämnen. Skolan är organiserad i mentorslag runt en årskurs. Mentorslagen är sedan indelade i arbetslag med ansvar för årskurserna 1–3, 4–6 och 7–9. Skolan leds av en rektor.

2017-03-06

3 (11)

Dnr 400-2015:7429

Säbyskolan är en kommunal grundskola som omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–9. Skolan har 462 elever och 60 lärare, varav sex förstelärare. Av nationell statistik för läsåret 2015/2016 framgår att lärartätheten var 11,4 elever per lärare.

Vårterminen 2016 nådde 82,9 procent av skolans elever i årskurs 9 kunskapskraven i alla ämnen. Skolan är organiserade i arbetslag som träffas en dag i veckan. Lärarna möts i ämneslag några gånger per termin.

Från januari år 2017 har Säbyskolan en ny skolledning än den som fanns vid Skolinspektionens besök i skolan. Vidare kommer Skolinspektionen genomföra en regelbunden tillsyn i Salems kommun och Säbyskolan våren 2017.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redogör Skolinspektionen mer utförligt för sina bedömningar kring frågeställningarna.

1) Utgår huvudmannen vid planering för, och fördelning av, lärarresursen från kunskap om skolornas olika behov?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vid planering för, och fördelning av, lärarresursen utgår från kunskap om skolornas behov. Huvudmannens resursfördelningssystem tar hänsyn till elevernas förutsättningar och innebär att lärarresursen kan stärkas i skolenheter som behöver det. Huvudmannen har också valt att fördela förstelärartjänster utifrån en analys av skolenheters måluppfyllelse och skillnader i elevgruppernas socioekonomiska sammansättning vid de kommunala grundskolorna. Detta betyder att det finns fler förstelärare i de skolor där de behövs bäst med hänsyn till elevers behov och förutsättningar. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen bör överväga att utvärdera hur väl uppdraget att förbättra måluppfyllelsen lyckas samt i vilken utsträckning det sker en utveckling av det kollegiala lärandet genom förstelärartjänsterna.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har dialog och uppföljning med rektorerna om hur resurserna, inklusive lärarresurserna används. Denna uppföljning får också ansvariga politiker del av. Skolinspektionens bedömer att huvudmannen genom sina verksamhetsbesök, som består av lektionsbesök samt möten rektorer och lärare, är ett positivt exempel på hur huvudmannen tillskansar sig ett verklighetsbaserat underlag för analysarbetet samt vidare insatser om så krävs.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen behöver utveckla ett strategiskt och strukturerat arbete med kompetensförsörjningsfrågor, i syfte att säkerställa tillgången till behöriga och legitimerade lärare på kort och på lång sikt.

2017-03-06

4 (11)

Dnr 400-2015:7429

Salems kommunens resursfördelning till grundskolan

Av insänd dokumentation framgår att kommunens fördelningssystem innefattar en generell skolpeng som fungerar som ett grundbelopp och en socioekonomisk tilldelning. Skolpengen differentieras beroende på vilken årskurs eleven går i. Variablerna som den socioekonomiska tilldelningen bygger på är följande: andelen pojkar, om eleven och föräldrarna har invandrat de senaste fyra åren, om eleven och föräldrarna har invandrat för mer än fem år sedan, om eleven är född i Sverige men båda föräldrarna är födda utomlands, föräldrar med folk-/grundskoleutbildning och föräldrar med gymnasial utbildning. De variabler som används i modellen är viktade efter den betydelse den har för sannolikheten att eleven riskerar att inte nå kunskapskraven. Den variabel som tillmätts störst vikt är om eleven och föräldrarna är invandrade de senaste fyra åren, näst störst vikt har variabeln "föräldrar med folk-/grundskoleutbildning". Modellen innebär att skolor som har en högre andel elever som statistiskt riskerar att inte nå kunskapskraven tilldelas mer medel.

Av insänd dokumentation framgår att underlaget för resursfördelningsmodellen är hämtade från Statistiska centralbyrån. Detta underlag och beräkningen av den socioekonomiska tilldelningen görs utifrån elevernas skolplacering två gånger per läsår, i början av höst- respektive vårterminen. Modellen är konstruerad så att den socioekonomiska tilldelningen följer eleven till den skola eleven väljer, oavsett om det är en kommunal eller fristående skola i eller utom kommunen. Vidare framgår av insänd dokumentation att det också finns möjligheter för rektorer att ansöka om så kallat verksamhetsstöd. Detta stöd kan ansökas för elever i behov av extraordinära stödåtgärder.

Enligt företrädare för förvaltningen och för ansvarig nämnd är den nuvarande resursfördelningsmodellen ett resultat av förtydliganden i skollagen angående resursfördelningen till skolor. Den tidigare modellen ansågs som otillräcklig och bytet av modellen syftade till att ta hänsyn till fler variabler än vad den tidigare gjorde. Den tidigare modellen fördelade medel efter antal elever som läste ämnet svenska som andraspråk. Enligt företrädare för förvaltningen beaktades olika modeller och utfallet av dessa, innan de slutligen valde den nuvarande modellen.

Fördelning av lärarresurser

Av insänd dokumentation framgår att de skolenheter som får störst socioekonomisk tilldelning främst använder medlen till stödinsatser för nyanlända elever. Skolenheter har exempelvis satsat på undervisning i ämnet svenska som andraspråk och mindre undervisningsgrupper. Skolenheter som har färre nyanlända har använt den socioekonomiska tilldelningen till elever i behov av särskilt stöd. Enligt rektorn för Säbyskolan är den socioekonomiska tilldelningen nödvändig för att enheten ska kunna ha den verksamhet som finns i skolenheten. Skolenheten har av tradition haft små klasser och det är vanligt att två klasser delas upp i tre grupper.

Enligt dokumentation och intervjun med företrädare för förvaltningen har förstelärartjänster fördelats utifrån en analys av skolornas resultat och socioekonomiska struktur.

2017-03-06

5 (11)

Dnr 400-2015:7429

Enligt företrädare för förvaltningen har principerna i inrättandet av förstelärartjänsterna varit likvärdighet och att kompensera för olikheter i elevers förutsättningar och behov. Granskningen visar exempelvis att det finns fler förstelärartjänster på Säbyskolan, som också har en större socioekonomisk tilldelning mot bakgrund av elevsammansättningen, än Rönninge skola. Av insänd dokumentation framgår att försteläraren har till uppgift att arbeta för förbättrad måluppfyllelse och kollegialt lärande i syfte att höja samtliga lärares kompetens. Enligt företrädare för förvaltningen har det kollegiala lärandet blivit viktigare sedan inrättande av tjänsterna, men de har inte sett några förbättringar av elevernas måluppfyllelse. Det har dock inte skett någon systematisk utvärdering av förstelärtjänsterna.

I intervjun med förvaltningschefen framgår att kommunen på huvudmannannivå inte gjort någon omfördelning av lärare mellan kommunens skolenheter, exempelvis en omfördelning av särskilt skickliga lärare till skolor med stora behov. Även om anställningsavtalet möjliggör för huvudmannen att omfördela lärare mellan skolenheter, uppger företrädare för förvaltningen att man som huvudman inte vill flytta lärare mellan skolenheter då man anser att det är viktigt att lärarna själva får välja arbetsplats. Vidare uppger företrädare för förvaltningen att Salems kommun har en god behörighet hos lärarna, varför det inte heller har varit aktuellt att omfördela lärare.

Uppföljningsarbete och dialog

Av intervjuer med rektorer, företrädare för förvaltning och ansvariga politiker förfogar rektorerna själva över tilldelade medel. Enligt rektorn för Säbyskolan och företrädare för förvaltningen begär förvaltningen in en redovisning av hur den socioekonomiska tilldelningen används, vilket resultaterar i en skriftlig rapport som presenteras för ansvarig nämnd. Redovisningen gäller exempelvis vilka analyser som ligger till grund för olika insatser och en analys av insatserna. Rektorerna får också lämna en redogörelse för om resursfördelningen fungerar tillfredställande eller inte, samt lämna förslag till förbättringar. En av rektorerna som intervjuats uppger även att de måste lämna en motivering i de fall budgeten överskrids.

Uppföljning av verksamheterna i skolenheterna, inklusive hur lärarresursen används, innefattar även verksamhetsbesök och kvalitetskontroller vid respektive skolenhet enligt företrädare för förvaltningen och rektorer. Vid dessa tillfällen gör företrädare för förvaltningen lektionsbesök och genomför möten med rektorer och lärare där skolans behov, resurser och resultat diskuteras. Genom detta får också huvudmannen kännedom om hur lärarresursen används vid skolenheterna. Förvaltningschefen har dessutom kontinuerliga träffar med kommunens samtliga rektorer i form av rektorsmöten där dialog förs kring bland annat resursfördelning. Utöver nämnda mötesforum sker nämnddialoger där kommunens rektorer och representanter för Barn- och utbildningsnämnden träffas och för dialog kring bland annat lärarresurser.

2017-03-06

6 (11)

Dnr 400-2015:7429

Särskilda satsningar avseende lärarresursen

Av insänd dokumentation framgår att Barn- och utbildningsförvaltningen under 2015 och 2016 deltagit i en rad kompetenshöjande statliga satsningar, men även arbetat med några lokala utvecklingsprojekt. Exempel på kompetensutvecklingsinsatser är deltagande i Matematiklyftet och Läslyftet samt en satsning på digitalt lärande. Enligt företrädare för förvaltningen berodde deltagandet i Matematiklyftet och Läslyftet på svaga resultat i ämnena. Kompetensutvecklingen i digitalt lärande hänger ihop med att kommunen byggde ut infrastrukturen för informationstekniken på skolenheterna. Detta innebär att lärarna började använda tekniken och det uppstod ett behov av att lära sig mer om dess användning. För en skolenhet handlar det digitala lärandet om att hitta andra sätt att fånga elevernas intresse. Enligt företrädare för förvaltningen förs en dialog med rektorerna om vilka behov som finns vad gäller kompetensutveckling.

Av insänd dokumentation framgår att förvaltningen följer upp andelen behöriga och legitimerade lärare med legitimation och rapporterar detta två gånger per år till Barn- och ungdomsnämnden. Företrädare för förvaltning och ansvariga politiker uppger att behörigheten hos lärarna i de kommunala skolenheterna är god. Enligt kommunens egna uppgifter som angetts i samband med granskningen har grundskolan 84 procent legitimerade lärare.

Företrädare för förvaltningen uppger att de inte har haft problem med att rekrytera lärare, förrän inför läsåret 2016–2017. Detta läsår har det varit färre sökande till tjänsterna. Företrädare för förvaltningen och intervjuade rektorer uppger att kompetensförsörjningsfrågan har tagits upp i rektorsgruppen. Tidigare har kommunen inte behövt arbeta med denna fråga i särskilt stor utsträckning. Företrädare för förvaltningen uppger att de ännu inte har någon lösning på hur de ska hantera kompetensförsörjningsfrågan. Enligt intervjuade politiker har det dock gjorts satsningar på lönen för att locka behörig personal.

Företrädare för förvaltningen framhåller att personalavdelningen behöver bli involverad framgent och att lärarnas arbetsituation också behöver ses över. Enligt en av rektorerna som intervjuats har huvudmannen vid ett tillfälle varit behjälplig i arbetet med handlingsplaner i anslutning till att det fanns lärare som var missnöjda med sin situation, vilket rektorn framhåller som en indirekt åtgärd för att behålla personal.

2. Utgår rektor vid planering och faktiskt nyttjande av lärarresursen från kunskap om skolenhetens behov?

2.1 Rönninge skola

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn vid planering och faktiskt nyttjande av lärarresursen utgår från skolenhetens behov. Fördelningen av lärarresursen syftar till att möta elevernas förutsättningar och behov. Skolinspektionen vill dock framhålla vikten av

2017-03-06

7 (11)

Dnr 400-2015:7429

rektorn gör det tydlig för samtliga lärare vilka principer som ligger till grund för fördelningen av lärarresurserna. En sådan tydlighet ger ökade möjligheter att ta tillvara lärares kunskaper och erfarenheter i diskussioner om fördelning och omfördelning av lärarresurser. Vidare bedömer Skolinspektionen att rektorn arbetar för att stärka lärarresursen genom exempelvis att göra det möjligt för lärare att få kompetensutveckling. Skolinspektionen vill i det sammanhanget påpeka vikten av att kompetensutveckling utgår från skolenhetens behov och att det är tydligt för lärare på vilka grunder kompetensutveckling ges.

Rektorn genomför ett visst arbete vad gäller kompetensförsörjning. Skolinspektionen bedömer dock att kvaliteten i arbetet med kompetensförsörjning skulle öka om arbetet bedrivs mer strategiskt.

Rektorns sätt att ta reda på elevernas behov och förutsättningar och lärarnas kompetens

I intervjun uppger rektorn att han tar del av elevernas måluppfyllelse genom den rapportering som görs digitalt av lärarna två gånger per termin. Måldokumentet innefattar analys och förslag på åtgärder som fungerar som underlag vid målkonferenser med berörda lärare där rektorn är med. Rektorn deltar i arbetslags- och elevvårdsmöten. Intervjuerna med lärarna bekräftas denna systematik.

Rektorn uppger att han har kunskap om lärarnas formella kompetens utifrån deras legitimation och att han får kunskap om lärarnas skicklighet genom elevenkäter och egna observationer i klassrummen. Lärare uppger att rektorn också genomför lektionsbesök och medarbetarsamtal och på så vis får en kunskap om vilken skicklighet lärare besitter. Det finns i det avseendet lärare som uppfattar att rektorn mer besöker vissa lärare mer än andra och att rektorns kunskap om lärarna därför kan vara skifta beroende på vilken lärare det handlar om.

Fördelning av lärarresurser

Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att den primära principen är att eleverna undervisas av behöriga lärare så långt som möjligt. Den efterföljande principen är ett tvåläraresystem i årskurserna 1–3. Lärare uppger att det kan förekomma två lärare i klassrummet även i de äldre åldrarna och att det ibland finns tre lärare som knyts till två klasser, men att rektorn har gjort en prioritering att satsa mer på de yngre åldrarna. Rektorn uppger att det förekommer att tvåläraresystemet ibland kan tillämpas i årskurserna 4–6, men att detta system avtar ju äldre eleverna blir.

Enligt intervjuade lärare är tvåläraresystemet positivt, då det ger möjlighet till flexibilitet i att anpassa undervisningen och ge eleverna särskilt stöd. Rektorn framhåller att flexibilitet är viktigt och att det är viktigt att se till elevgruppen vid fördelningen av lärarresurserna. Både lärare och rektorn ger exempel på omfördelningar av lärarresursen som har gjorts, för att bättre möta elevers behov. Det finns dock lärare som uppfattar att elevhälsans helhetssyn inte alltid tas i beaktande i fördelningen av lärarresurser. Rektorn uppger att principerna för hur resurser fördelas inom skolenheten inte alltid är kända hos personalgruppen, utan att det snarare är vissa av lärarna som känner till

2017-03-06

8 (11)

Dnr 400-2015:7429

detta, till exempel fackliga företrädare. Rektorn kan dock ge sådan information vid arbetslagsmöten men uppger samtidigt att det inte är säkert att alla vet anledningen till att det exempelvis finns två lärare i vissa klassrum.

Säkerställande av lärarresursernas kompetens.

Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att lärarna har fått kompetensutveckling de senaste åren. I intervjuerna nämns Matematiklyftet, Läslyftet och digitaliserat lärande. Det har även förekommit kompetensutveckling i det digitala pedagogiska stöd som skolenheten använder. Det finns dock exempel på lärare som uppfattar att det inte finns något gemensamt mål i arbetet med kompetensutveckling, utan att det i stället är personliga intressen som styr.

Rektorn uppger att frågan om kompetensförsörjning har tagits upp i rektorsgruppen och påtalar en fara med den stora bristen på lärare som gör det skäligt att vara orolig för möjligheten att rekrytera lärare. Enligt rektorn ligger ansvaret på rekrytering på enheten och i det avseendet anger rektorn att rekryteringsarbetet i nuläget i hög grad handlar om kontakter. Dels rektorns privata kontakter, dels lärares kontaktytor då rektorn ber lärare att höra sig för i sin bekantskapskrets.

2.2 Säbyskolan

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorns planering av och faktiskt nyttjande av lärarresursen i huvudsak utgår från skolenhetens behov. Rektorn har en bild av elevernas förutsättningar och behov och den fördelning som görs av lärarresursen syftar till att möta de behov och förutsättningar som finns hos eleverna. Skolinspektionen vill dock framhålla vikten av att rektorn gör det tydligt för samtliga lärare vilka principer som ligger till grund för fördelningen av lärarresurserna. En sådan tydlighet ger ökade möjligheter att ta tillvara lärares kunskaper och erfarenheter i diskussioner om fördelning och omfördelning av lärarresurser.

Vidare bedömer Skolinspektionen att rektorn ser till att lärarresursen stärks vid skolenheten genom att ge lärarna möjlighet till kompetensutveckling. Skolinspektionen vill i det sammanhanget påpeka vikten av att kompetensutveckling utgår från skolenhetens behov och att det är tydligt för lärare på vilka grunder kompetensutveckling ges.

Rektorn genomför ett visst arbete vad gäller kompetensförsörjning. Skolinspektionen bedömer dock att kvaliteten i arbetet med kompetensförsörjning skulle öka om arbetet bedrivs mer strategiskt.

Rektorns sätt att ta reda på elevernas behov och förutsättningar och lärarnas kompetens

Rektorn uppger i intervju att hon får kunskap om elevernas behov och förutsättningar genom så kallade målkonferenser. Inför målkonferenserna har lärarna rapporterat in måluppfyllelsen genom ett digitalt system.

2017-03-06

9 (11)

Dnr 400-2015:7429

Denna rapportering fungerar som ett underlag och mentorerna kompletterar sedan bilden vid målkonferensen. Vid målkonferenserna behandlas samtliga elever. Rektorn uppger dock att hon inte deltar i samtliga målkonferenser men att hon får en rapportering från de konferenser hon ej deltar i. Rektorn får också reda på elevers behov genom elevhälsan på skolan. Utöver detta följer rektorn resultat på nationella prov och betygstatistiken.

Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att rektorn känner till vilka utbildningar lärarna har. Lärare uppger också att rektorn vet vilken kompetensutveckling som lärare har haft och vilka tidigare yrkeserfarenheter de har. Av lärarintervjuer framgår att skolledningen tidigare fått synpunkter på att de inte observerar lärarnas undervisning i någon större utsträckning, men att de har tagit till sig denna synpunkt och under höstterminen börjat göra det mer. Enligt intervjuade lärare genomför rektorn också medarbetarsamtal och får på så vis en bild av lärares kompetens.

Fördelning av lärarresurser

Rektorn uppger att strategin att fördela lärarresurserna följer två principer. Först och främst handlar det om att ha en behörig och skicklig lärare, i vilket skickligheten bland annat består i en förmåga att hantera mångfalden, möta enskilda elever och ett bra ledarskap samt att läraren är forskningsanknuten i sitt värv. Rektorn uppger dock att det ibland handlar om att få någon "bakom katedern". Ett exempel på det var när en lärare hastigt sa upp sig.

Av intervju med rektorn och lärare framgår att det i skolenheten är vanligt att två klasser delas in i tre grupper. Dessa indelningar sker efter en bedömning av elevernas behov och innebär att tre lärare knyts till två klasser. Vidare kan så kallade resurspedagoger sättas in i klasser där det finns stora behov och i det avseendet ger rektorn exempel på hur även personlig lämplighet har en betydelse, till exempel har en fritidspedagog knutits till en grupp då just denna fritidspedagog var mest lämplig i förhållande till behov i gruppen. Rektorn strävar också efter att sätta ihop mentorer som passar och kompletterar varandra.

Av intervjuer med lärare framgår att det inte alltid är tydligt vilken eller vilka principer som ligger till grund för fördelningen av lärarresurser. Lärarna utgår i det avseendet från att det är elevernas behov som styr fördelningen, men uppger att det inte finns någon information om detta. I intervjuer med lärare framförs också en uppfattning om att de tror att måluppfyllelsen och lärares kompetens är viktigt när rektorn matchar lärarresursen med elevernas behov, men att de också uppfattar det vid tillfällen har varit lärarnas behov snarare än elevens behov som styrt fördelningen. Enligt rektorn kommuniceras principer för fördelningen av lärarresurser indirekt genom de gruppindelningar som görs och när exempelvis speciallärare besöker olika klasser, men detta sker främst på individnivå.

2017-03-06

10 (11)

Dnr 400-2015:7429

Av granskningen framgår att specialpedagoger har börjat komma in i diskussioner om fördelningen av lärarresurser. Specialpedagoger har, inom ramen för elevhälsans arbete, analyserat måluppfyllelsen i klasserna och diskuterat vilka resurser som behövs sättas in tidigare. I det avseendet har specialpedagogernas kompetens tagits tillvara, även om deras förslag inte alltid har följts av skolledningen.

Säkerställande av lärarresursens kompetens

Av intervjuer med lärare framgår att de under de senaste åren fått kompetensutveckling genom bland annat deltagande i Matematiklyftet och Läslyftet. Deltagandet i Matematiklyftet är avslutat, medan Läslyftet fortsätter för vissa av enhetens lärare. Innevarande läsår görs en kompetensutvecklingsinsats i digitalt lärande, vilket är en kommunövergripande insats. Av intervjuer med lärare framgår att det finns lärare som uppfattar att det inte alltid sker någon behovsinventering där lärare tillfrågas om vad som är viktig kompetensutveckling. När det gäller kompetensutveckling i digitaliserat lärande uppger en lärare att det har gått ut enkäter till lärare i vilken det efterfrågas vilka kunskaper lärare har i det området.

Säbyskolan har en kompetensförsörjningsplan. I den anges att rekrytering av lärare är och kommer att bli svårt i framtiden och att detta inte enbart gäller vissa lärarkategorier. I planen anges dock ett antal lärarkategorier som har varit svårast att rekrytera de senaste åren, samt att försörjningen av speciallärare och specialpedagoger bedöms som god. En lärare läser en kompletterande utbildning så att denne kan bli ämneslärare i ämnet fysik. I planen anges dock inte någon strategi, eller motsvarande, för hur kompetensförsörjningen ska gå till. Rektorn uppger i intervjun att det inte finns någon särskild strategi, utöver att lärare som behöver det får komplettera sin utbildning. I det avseendet ger rektorn ytterligare exempel på lärare som kompletterar sin utbildning.

Rektorn uppger emellertid att hon berättar för lärarna i enheten vilka behov som finns och ber dem att "kolla runt" i fall det finns lärare som motsvarar behoven. Rektorn har också riktat annonser om tjänster till specifika utbildningar, och tar reda på varför någon lärare väljer att avsluta sin anställning i enheten.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **6 mars 2018** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån det utvecklingsområde som myndigheten identifierat.

Huvudmannen ska dessförinnan, inom två månader från beslutet, **den 8 maj 2017**, inkomma med en uppföljningsbar planering av hur man avser att arbeta för att förbättra det område som Skolinspektionen identifierat som utvecklingsområde. Denna planering bör innehålla information om tydliga avstämningpunkter under arbetets gång.

2017-03-06

11 (11)

Dnr 400-2015:7429

Redogörelserna skickas till *Skolinspektionen, Ronny Högberg Box 330, 581 03 Linköping* per post eller per e-post, *ronny.hogberg@skolinspektionen.se* samt *skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se* Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400-2015:7429) i de handlingar som sänds in.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Ronny Högberg
Utredare/Föredragande

Bilagor

Bilaga 1 Författningsstöd